

Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej
Forschungszentrum der Deutschen Minderheit

Serbski Sorbisches
institut Institut

Program [stan na 10.09.2026]

Międzynarodowej Konferencji Naukowej

Mniejszości za żelazną kurtyną. Balast czy źródło tożsamości?

23-24 września 2026 r.

Hotel Diament, Zabrze, ul. 3-go Maja 122a

23 września 2026 r. (środa)

10:00 – 10:30 **Rozpoczęcie**

Dr Michał Matheja, CBMN

Dr Friedrich Pollack, Instytut Serbołużycki

10:30 – 12:00 **Wykład inauguracyjny**

Dr hab. Stephan Rindlisbacher: Kwestia narodowa w strefie wpływów Związku Radzieckiego.
Przegląd podobieństw i różnic

12:00 – 12:30 **Dyskusja**

14:00 – 16:00 **Sesja I**

„Między wsparciem a kontrolą – przypadki szczególne”

1) **Dr Edmund Pjeh**: Serbołużycanie w radzieckiej strefie okupacyjnej i Niemieckiej
Demokratycznej Republiki 1945/49–1989

2) **Prof. dr hab. Jarosław Syrnik**: Kwestia łemkowska w Polsce Ludowej

Moderacja: prof. dr hab. Józef Musielok, Uniwersytet Opolski

16:30 – 18:30 **Sesja II**

„Obcy we własnym kraju – mniejszości w Polsce Ludowej”

1) **Dr Artur Jabłoński**: Władze PRL wobec Kaszubów i mniejszości językowych

2) **Dr hab. Marek Barwiński**: Sytuacja Litwinów w okresie przed 1989 r.

3) **Dr hab. Tomasz Browarek**: Ludność niemiecka w Polsce przed 1989 r.

Moderacja: dr hab. Piotr Pałys, Instytut Śląski

20:00 **Koncert jubileuszowy**

Organizatorzy | Veranstalter

Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej
Forschungszentrum der Deutschen Minderheit

Serbski Sorbisches
institut Institut

Finansowanie | Finanzierung

DEUTSCH
POLNISCHE
WISSENSCHAFTS
STIFTUNG

POLSKO
NIEMIECKA
FUNDACJA
NA RZECZ NAUKI

Projekt wspierany przez Polsko-
Niemiecką Fundację na rzecz Nauki
Gefördert aus Mitteln der Deutsch-
Polnischen Wissenschaftsstiftung

Gefördert durch:

Bundesministerium
des Innern

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej
Forschungszentrum der Deutschen Minderheit

24 września 2026 r. (czwartek)

9:00 – 11:00 Sesja III

„Wypędzeni, pozostali, zasymilowani – Niemcy za żelazną kurtyną”

- 1) Dr Tobias Weger:** Niemcy w Rumunii w okresie zimnej wojny
- 2) Dr Angela Ilić:** Mniejszość niemiecka w socjalistycznej Jugosławii
- 3) Prof. dr hab. Zsolt Vitári:** Od obywatelskiego podporządkowania do rewitalizacji tożsamości kulturowej. Niemcy na Węgrzech w systemie socjalizmu państwowego.

Moderacja: dr Friedrich Pollack, Instytut Serbołużycki

11:15 – 13:15 Sesja IV

„Lojalność i tożsamość – Polacy w krajach bloku wschodniego”

- 1) Dr Aleksander Srebrakowski:** Sytuacja Polaków w Litewskiej Socjalistycznej Republici Radzieckiej, Białoruskiej SRR, Ukraińskiej SRR
- 2) Dr Józef Szymeczek:** Polacy w Czechosłowacji
- 3) Dr Wojciech Marciniak:** Etapy „polityki” władz Polski wobec obywateli polskich represjonowanych w ZSRR w latach 1944-1952

Moderacja: dr hab. Isabel Röskau-Rydel, prof. UKEN, Uniwersytet KEN w Krakowie

14:00 – 18:00 Wyjazd studyjny

- Centrum Dokumentacji Deportacji Górnolązaków do ZSRR w 1945 roku w Radzionkowie,
- Dom Pamięci Żydów Górnolązkich w Gliwicach,
- Radiostacja gliwicka

20:00 – Zakończenie konferencji

Wystąpienia tłumaczone będą symultanicznie na język polski/niemiecki.

Kontakt z organizatorami konferencji:
Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej
ul. Szpitalna 7a, 45-010 Opole.
Tel.: +48 532 153 005
biuro@fzentrum.pl

Organizatorzy | Veranstalter

Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej
Forschungszentrum der Deutschen Minderheit

Serbski Sorbisches
institut Institut

Finansowanie | Finanzierung

DEUTSCH
POLNISCHE
WISSENSCHAFTS
STIFTUNG

POLSKO
NIEMIECKA
FUNDACJA
NA RZECZ NAUKI

Projekt wspierany przez Polsko-
Niemiecką Fundację na rzecz Nauki
*Gefördert aus Mitteln der Deutsch-
Polnischen Wissenschaftsstiftung*

Gefördert durch:

Bundesministerium
des Innern

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

